

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ВСТУП ДО ФАХУ

підготовки бакалавра
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D3 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент

Силабус освітнього компонента «ВСТУП ДО ФАХУ» підготовки бакалавра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D3 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент

Розробник: Ірина Волинець, доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено
Гарант ОПІ Менеджмент

Ірина ВОЛИНЕЦЬ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту
протокол № 2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Питання освітнього компонента		
Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	D Бізнес, адміністрування та право, D 3 Менеджмент, Менеджмент, перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання 1
		Семестр 1
		Лекції 38 год.
		Практичні 40 год.
		Самостійна робота 90 год.
		Консультації 12 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в MOODLE		https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2116

II. Інформація про викладача

Волинець Ірина Григорівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон 0661755785

Електронна пошта: irina.volynets@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Вступ до фаху» належить до циклу професійної підготовки, спрямований на ознайомлення здобувачів з організацією освітнього процесу у закладі вищої освіти; особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями; особливостями організації підготовки фахівців з менеджменту; формування у здобувачів теоретичних знань з предметної області, вміння навчатися і оволодівати сучасними знаннями та практичними навичками у професійній діяльності.

2. Коереквізити і постреквізити освітнього компонента

Кореквізити: освітній компонент «Вступ до фаху» є суміжним і тісно пов'язаним з освітнім компонентом «Мікроекономіка».

Постреквізити: освітній компонент «Менеджмент».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета викладання освітнього компонента – формування здобувачем комплексу фундаментальних знань щодо особливостей організації та змісту освітньо-професійної програми підготовки бакалавра менеджменту у закладі вищої освіти і початкових знань майбутньої сфери професійної діяльності та системи компетентностей сучасного менеджера.

Основними **завданнями** освітнього компонента є ознайомлення здобувачів вищої освіти з нормативно-правовими та організаційними основами організації системи вищої освіти України; положеннями провадження освітньої діяльності у ВНУ імені Лесі Українки; особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями менеджерів в організації, роллю менеджерів різних рівнів в управлінні підприємством, особливостями організації підготовки фахівців з менеджменту.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності:

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

Soft skills: освоєння освітнього компонента «Вступ до фаху» сприятиме формуванню таких soft skills як: адаптивність, відповідальність, міжособистісна взаємодія, вміння працювати в команді, самоорганізація.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1. Зміст та система вищої освіти в Україні. Організація фахової підготовки у закладі вищої освіти						
Тема 1. Університетська освіта в контексті створення єдиного Європейського освітнього простору	11	2	2	6	1	Т (1), ПЗ (2) / 3
Тема 2. Організація освітнього та виховного процесу у Волинському національному університеті імені Лесі Українки	16	4	4	7	1	Т (2), ПЗ (5) / 7
Тема 3. Інформаційно-методичне забезпечення освітнього процесу у закладі вищої освіти	11	2	2	6	1	Т (1), ПЗ (2) / 3
Тема 4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітньо-професійна програма Менеджмент	16	4	4	7	1	УО (1), ПЗ (6) / 7
Разом за модулем 1	54	12	12	26	4	20
Змістовий модуль 2. Менеджмент як управлінська діяльність						
Тема 5. Менеджмент як наука, практика і мистецтво управління	17	4	4	8	1	УО (1), Т (1), ПЗ (6) / 8
Тема 6. Організація як об'єкт менеджменту	17	4	4	8	1	УО (1), Т (1), ПЗ (5) / 7
Тема 7. Модель сучасного менеджера. Компетентності менеджера	17	4	4	8	1	Т (1), СЗ (3), Е (2), К (2) / 8

Тема 8. Система організації особистої праці менеджера та етичні проблеми менеджменту	17	4	4	8	1	Т (1), СЗ (4), К (2) / 7
Тема 9. Відповідальність та етика в менеджменті	13	2	2	8	1	Т (1), ПЗ (1), К (1) / 3
Тема 10. Культура управління. Культура менеджера	15	2	4	8	1	УО (1), Т (1), ПЗ (5) / 7
Тема 11. Особливості зарубіжних систем менеджменту	13	2	2	8	1	Т (1), ПЗ (2) / 3
Тема 12. Сучасні концепції менеджменту та практичні аспекти менеджменту ХХІ ст.	17	4	4	8	1	Т (1), ПЗ (6) / 7
Разом за модулем 2	126	26	28	64	8	50
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						10
Модульна контрольна робота 2						20
Всього годин / Балів	180	38	40	90	12	100

Форми контролю: усне опитування (УО), дискусія (Д), тести (Т), розгляд ситуаційних завдань (СЗ), кейси (К), виконання практичних завдань (ПЗ), есе (Е).

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Вступ до фаху» передбачає: підготовку до практичних занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань відповідно до плану самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2116>.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно із затвердженим графіком.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у

формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>) та Положенням про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://surl.li/hbazoe>).

Можливість отримати додаткові (бонусні бали). Здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 року (<https://salo.li/6DB8307>).

Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену передбачає оцінку засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру та враховує бали поточного (70 балів) та підсумкового оцінювання (у вигляді модульних контрольних робіт та/або екзамену (30 балів)).

Екзамен складається згідно затвердженого розкладу у формі тестового контролю і містить 30 тестів по 1 балу (30 балів). Максимальна оцінка 30 балів. Тестові завдання складено відповідно до силабусу освітнього компонента.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на екзамен

1. Єдиний простір вищої освіти.
2. Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи.
3. Основні інструменти і механізми Болонського процесу.
4. Україна у Болонському процесі.
5. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS).
6. Наукове-технічне співробітництво України та Європейського Союзу.
7. Європейська рамка кваліфікацій для навчання впродовж життя.
8. Основні вимоги сучасного європейського ринку праці.
9. Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку.
10. Складові системи освіти України.
11. Рівні та ступені вищої освіти в Україні.
12. Основні поняття професійної сфери: спеціальність, спеціалізація, кваліфікація.
13. Національна рамка кваліфікацій.
14. Дескриптор.
15. Статут, стратегія розвитку та програма розвитку Волинського національного університету імені Лесі Українки.
16. Формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки.
17. Визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.
18. Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

19. Стандарт вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітньо-професійна програма Менеджмент. Навчальний план ОПП Менеджмент.

20. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності.
21. Сутність понять «управління» та «менеджмент».
22. Менеджмент як система наукових знань.
23. Менеджмент як мистецтво управління.
24. Функції менеджменту.
25. Принципи менеджменту.
26. Методи менеджменту.
27. Рівні та сфери менеджменту.
28. Організація як відкрита динамічна система.
29. Внутрішнє середовище організації.
30. Зовнішнє середовище організації.
31. Життєвий цикл організації: етапи та їх характеристика.
32. Формальна та неформальна групи: ознаки, характеристика та їх відмінності.
33. Процес адаптації організації до ринкового середовища.
34. Поняття професії. Професія менеджера. Роль менеджера в організації.
35. Особливості професійної управлінської діяльності.
36. Основні концепції етики бізнесу. Моральні принципи менеджера.
37. Професійні та особисті якості менеджера.
38. Компетентності менеджера.
39. Відповідальність у менеджменті.
40. Корпоративна соціальна відповідальність.
41. Світові тренди розвитку соціальної відповідальності бізнесу.
42. Поняття професійної етики. Етика менеджменту і бізнесу.
43. Етика внутрішньоорганізаційних відносин.
44. Етичний аспект прийняття управлінських рішень.
45. Організаційна культура.
46. Культура управління. Професійна культура.
47. Елементи професійної культури менеджера.
48. Культура керівника як чинник ефективності управління.
49. Роль культури менеджменту та її основні функції.
50. Особливості зарубіжних систем менеджменту.
51. Поняття та принципи організації особистої праці менеджера.
52. Фактори, що визначають ефективність праці менеджера.
53. Основні методи планування робочого часу менеджера.
54. Сутність і види етичних проблем у сучасному менеджменті.
55. Професійна етика менеджера: зміст та значення.
56. Сутність сучасних концепцій менеджменту та їх відмінність від класичних підходів.
57. Концепція стратегічного менеджменту: основні положення та практичне застосування.
58. Концепція інноваційного менеджменту та її значення в умовах глобалізації.
59. Особливості концепції knowledge management (управління знаннями).
60. Lean-менеджмент і його впровадження в практиці сучасних компаній.
61. Концепція agile-менеджменту та її роль в управлінні проєктами.
62. Особливості концепції управління якістю (TQM, ISO).
63. Практичні аспекти цифрової трансформації менеджменту у XXI ст.
64. Вплив глобалізаційних процесів на формування нових концепцій менеджменту.
65. Конфлікт інтересів у діяльності менеджера: причини та шляхи вирішення.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді екзамену здійснюється

у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90-100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача працює протягом усього курсу.

82–89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені силабусом навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75-81 балів (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67-74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60-66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

0-59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Ліпич Л., О. Хілуха, Кушнір М., Волинець І. Моделі оцінювання ефективності програм розвитку компетентностей працівників. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки* : журнал / уклад. Л. Г. Ліпич, М. Б. Кулинич. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. № 2. С. 90-98. URL: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-02-90-98>

2. Марченко О. М. Практикум з менеджменту : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 224 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3833/1/%D0%BC%D0%B0%D1%80%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%2014-06-21.pdf>

3. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.

4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Міністерство освіти і науки України. Київ, 2018. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-Menedzhment.bakal.06.04.22.pdf>

5. Volynets I., Bortnik S. Risk management in the personnel control system of the enterprise. Modern management technologies: monograph Higher School of Social and Economic. Przeworsk: WSSG, 2022. P. 276-295.

Інтернет-ресурси

1. Про вищу освіту. Закон України №1556-VII від 01.07.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Інформаційні ресурси у цифровому репозитарії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>
4. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/
5. Національна рамка кваліфікацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
6. Нормативно-правова база Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL: <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>
7. Офіційний сайт Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL: <https://vnu.edu.ua/uk>
8. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf (erasmusplus.org.ua)